

Зміни, які відбулись у 2011 році сформували нову класифікацію витрат у податковому законодавстві, яка стала співпадати з класифікацією витрат у бухгалтерському обліку, відповідно до П(С)БО 16.

Висновки. Таким чином, протягом 2010-2011 років відбувся ряд змін у бухгалтерських положеннях та податковому законодавстві. З кожними змінами норми податкового законодавства прописувались усе чіткіше. При внесенні змін у П(С)БО №16 було змінено порядок визнання собівартості з урахуванням вимог податкового законодавства. У результаті останніх змін у Податковому кодексі вдалося досягнути однакової класифікації витрат. Бухгалтерський та податковий обліки наближуються. Однак все одно, залишається ще багато неврівноважених питань.

Література.

1. Федоришина Л.І. Аналіз відмінностей бухгалтерського та податкового обліку податку на прибуток. / Л.І.Федоришина, Н.Д. Глазко, О.П. Картовий / Вінницький національний аграрний університет. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/10_NPE_2010/Economics/62436.doc.htm

2. Олійник О. Класифікація витрат відповідно до податкового кодексу України / О.Олійник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://afintech.com.ua/articles/classification-of-costs.html>

3. Науково-практичний коментар до Податкового кодексу України: в 3 т. /кол. авторів, кер. Ф.О.Ярошенко [заг. редакція, М. Я Азарова]. – К.: Міністерство фінансів України, Національний університет ДПС України, 2010. – 2389 с.

4. Чалий І. Класифікація витрат: кошмар з першого квітня. / І.Чалий // Газета «Податковий кодекс». – 2011. – № 03 – с. 5-6.

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999р. №318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0399-99>.

6. Податковий кодекс України: за станом на 4 листопада 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z2755-17>

6. Закон України «Про внесення змін у Податковий кодекс України та деякі інші законодавчі акти України відносно удосконалення окремих норм Податкового кодексу України» № 3609-VI від 07.07.2011р.

7. Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів від 31.05.2011 р. N 664 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 48 – с. 19.

8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку "Податкові різниці": Наказ Міністерства фінансів України від 21 лютого 2011 р. N 212/18950 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0456-19>

Сухенко Л.В., ас. Кобичева О.С.

Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України»

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Постановка проблеми. Наслідки фінансової кризи і соціально-політична нестабільність в країні ставлять перед підприємствами складну задачу щодо забезпечення їх стійкого та ефективного функціонування. Проте не тільки зовнішнє середовище має негативний вплив на діяльність підприємств, але й відсутність ефективної політики управління фінансовою стійкістю, яка повинна бути спрямована на забезпечення власної стабільності та конкурентоздатності. Враховуючи значну частку збиткових підприємств,

досягнення фінансової стійкості на сьогодні є однією з актуальних проблем української економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій дав змогу зробити висновок, що з кожним роком проблематиці управління фінансовою стійкістю підприємства приділяється все більше уваги вчених-економістів, як зарубіжних, так і вітчизняних. Серед зарубіжних вчених, які досліджували головні аспекти фінансової стійкості можна виділити таких, як І. Бланк, Е. Хелферт, К. Хеддервік, М. Абрютіна, В. Родіонова, Г. Шеремет та ін. Дана проблематика знайшла відображення у наступних працях вітчизняних науковців: Г. Савицької, Т. Донченко, Л. Костирко, В. Зінченко, І. Приймак, М. Кравченко та ін.

Аналіз досліджень показав, що існує досить багато дискусійних питань як в підходах до трактування самої категорії «фінансова стійкість», так і в підходах до методики розроблення стратегії управління фінансовою стійкістю суб'єкта господарювання.

Мета дослідження полягає в дослідженні концептуальних засад управління фінансовою стійкістю для забезпечення ефективного функціонування в довгостроковій перспективі.

Основний матеріал дослідження. Фінансова стійкість є багатогранною та унікальною категорією, так як дає змогу зробити оцінку діяльності підприємства з точки зору стабільного і конкурентоздатного положення на ринку.

Як вже було зазначено, на сьогодні не існує одного підходу до визначення самої категорії «фінансова стійкість підприємства». Досить багато економістів розглядають фінансову стійкість лише з позиції оптимального співвідношення власного та позикового капіталів і пропонують розраховувати лише показники, які характеризують структуру джерел коштів та фінансову незалежність підприємства від зовнішніх кредиторів. Проте, на нашу думку, дане трактування є неповним і повинно доповнюватися розрахунком та аналізом показників, які визначають ефективність вкладення залучених коштів, як в короткостроковому періоді, так і в довгостроковій перспективі [1].

Дослідивши дану категорію, ми зробили висновок, що фінансова стійкість гарантує підприємству постійну платоспроможність та інвестиційну привабливість, здатність стабільно розвиватися, зберігаючи свою фінансову безпеку в мінливих умовах внутрішнього і зовнішнього середовища з метою досягнення максимальної економічної вигоди власників та посилення конкурентних переваг підприємства з урахуванням інтересів суспільства і держави.

Перед кожним підприємством, перш за все, стоїть завдання щодо визначення межі своєї фінансової стійкості. Так, недостатня фінансова стійкість може призвести до неплатоспроможності, а надлишкова – навпаки сприятиме формуванню запасів, які є зайвими, що в свою чергу, призведе до зростання витрат на їх утримання, недоотримання прибутку та зповільнення темпів економічного розвитку підприємства [5].

На фінансову стійкість підприємства, як і на будь-яку іншу характеристику фінансового стану підприємства, впливає ряд економічних, ринкових, фінансових, операційних, інвестиційних факторів. Під впливом цих факторів відбувається управління фінансовою стійкістю підприємства, ефективність якого безпосередньо залежить від здатності до нейтралізації їх негативного впливу або своєчасності виявлення та зменшення ризику, який завдається дією цих факторів.

Труднощі в управлінні фінансовою стійкістю полягають в тому, що її не можливо розглядати як головну ціль функціонування підприємства, так як досягнення відповідного рівня стійкості насамперед пов'язано із відмовою від ризикових проектів, інновацій та додаткового залучення позикового капіталу, що в кінцевому результаті призведе до його зупинки. Підтримання фінансової стабільності є виправданим у тому разі, коли вона приносить «користь» всім зацікавленим сторонам (власникам, кредиторам, постачальникам, покупцям, персоналу та державі). Тобто проблему забезпечення фінансової стійкості потрібно досліджувати в контексті інтересів, які пов'язані з використанням системи, якою і є підприємство [4].

Важливість для підприємства підтримувати стабільну діяльність в довгостроковій перспективі свідчить про необхідність розробки концептуальних основ управління фінансовою стійкістю, що включає в себе визначення об'єктів, суб'єктів, мети, функцій та принципів управління фінансовою стійкістю.

Процес управління фінансовою стійкістю, на нашу думку, повинен складатися з наступних етапів:

- планування фінансової стійкості (визначення менеджерів фінансових служб, відповідальних за ефективність процесу управління, формулювання стратегічних і оперативних цілей та ін.);
- аналіз абсолютних та відносних показників фінансової стійкості підприємства та визначення впливу на них факторів зовнішнього і внутрішнього середовища;
- розробка стратегії управління фінансовою стійкістю (визначення можливих шляхів та моделей зростання або підтримання фінансової стійкості) та втілення її на практиці;
- контроль за реалізацією стратегії та прогнозування майбутнього рівня фінансової стійкості (оцінка фінансової стійкості після впровадження заходів, визначення проблемних зон, коригування визначених на попередньому етапі напрямків) [2].

Весь механізм управління фінансовою стійкістю підприємства повинен базуватися на принципах комплексності, оптимальності, прибутковості, системності та ефективності.

Планування та подальша реалізація стратегії по управлінню фінансовою стійкістю повинна охоплювати всі сфери діяльності підприємства від початкових стадій налагодження виробництва до реалізації продукції і отримання доходу. Так як ефективність політики управління фінансовою стійкістю залежить від узгодження всіх процесів, які відбуваються на підприємстві [3].

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок, що сьогодні суб'єкти господарювання для забезпечення свого ефективного функціонування повинні обов'язково розробляти стратегію управління фінансовою стійкістю підприємства, яка в свою чергу не повинна суперечити загальній стратегії підприємства. При цьому обов'язково повинен враховуватись вплив різних факторів внутрішнього і зовнішнього середовища, які можуть одночасно створювати для підприємства як можливості так і загрози для подальшого функціонування на ринку.

Література

1. Гізатулліна О.М. Фінансова стійкість підприємства: економічна сутність та методика оцінки / О.М. Гізатулліна // Прометей. – 2010. – № 2. – С. 239-244.
2. Донченко Т.В. Теоретичні основи формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства / Т.В. Донченко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 1. – С. 23-27.
3. Кравченко М.С. Концептуальні основи управління фінансовою стійкістю підприємства / М.С. Кравченко // Схід. – 2011. – № 4. – С. 39-42.
4. Мельник О.М. Фінансова стійкість підприємства в сучасній економіці / О.М. Мельник // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2010. – № 691. – С. 188-192.
5. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навчальний посібник / Г. В. Савицька. – 3-є вид., перероб. та доп. – К. : Знання, 2007. – 668 с.

Тарханова Е.В., д.э.н, проф. Баронин С.А.

Пензенский государственный университет архитектуры и строительства

АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ИПОТЕЧНОГО КРЕДИТОВАНИЯ В РОССИИ КАК СУЩЕСТВЕННОГО ФАКТОРА ПОВЫШЕНИЯ ДОСТУПНОСТИ ЖИЛЬЯ

Постановка проблемы. Сегодня в России уровень обеспеченности населения жильем в 5-6 раз ниже, чем за рубежом. Из-за высоких темпов роста цен на недвижимость, в несколько раз превышающих доходы населения, приобрести жилье за счет собственных средств способно не более 6% граждан, остальные нуждаются в эффективном долговом финансово-кредитном инструменте, позволяющем купить дом или квартиру с использованием заемных средств. Таким инструментом как в мировой, так и в российской практике, является ипотечное жилищное кредитование [1-6].

Цель исследования. Анализ развития ипотечного кредитования в России как существенного фактора повышения доступности жилья.

Основной материал исследования. Мировой экономический кризис неблагоприятно отразился на ипотеке в России. Количество выданных населению кредитов фактически откатилось к уровню 2004 года. Подавляющее большинство отечественных банков в этот период ужесточили требования к заемщикам и подняли процентные ставки по кредитам. Например, некоторые банки установили дополнительное увеличение процентов по кредиту для заемщиков с особым риском. К их числу относят лиц с «серыми» доходами и предпринимателей. Также банки отказывали в выдаче кредитов на покупку квартир в строящихся домах, за исключением аккредитованных в конкретном банке застройщиков.

Объем ипотечных кредитов, выданных в России в январе-сентябре 2010г., в 2,6 раза превысил показатель за аналогичный период 2009 г. Всего за этот период было выдано 187 тыс. 300 ипотечных кредитов на общую сумму 234,2 млрд. руб. [4,5].

По данным ЦБ, объем рублевых жилищных кредитов составил на 1 октября 2009 года 104,3 млрд. рублей, сократившись за год в 5,1 раза, но увеличившись в 1,6 раза в течение третьего квартала. В иностранной валюте жилищных кредитов было выдано на 7,2 млрд. рублей, в течение третьего квартала их объем вырос в 1,5 раза, но за истекший год сократился в 11,1 раза.

Просроченная задолженность по ипотеке в России выросла в первом полугодии 2009 года по сравнению с соответствующим периодом 2008 года в 6,3 раза в рублях, и в 14,7 раза в иностранной валюте, составив по состоянию на 1 июля 11,6 и 9,8 миллиарда рублей соответственно. В структуре просроченной задолженности наибольший удельный вес приходился на просроченную задолженность заемщиков Центрального федерального округа, которая составила 12,8 миллиарда рублей, или 59,8 % объема просроченной задолженности по ипотеке в Российской Федерации в целом.

Основным способом привлечения денежных средств кредитных организаций являлось рефинансирование ипотечных кредитов путем продажи их другим организациям. Объем проданных кредитными организациями в 2008 году кредитов составил 97 миллиардов рублей, или 98% рефинансируемых средств. В первом полугодии 2009 года рефинансирование ипотеки осуществлялось только путем их продажи другим организациям.

Также в первом полугодии 2009 года количество банков, осуществляющих ипотечное жилищное кредитование сократилось по сравнению с началом года на 5,5% - до 568, из них только 279 кредитных организаций предоставляли ипотечные жилищные кредиты, остальная часть осуществляла обслуживание ранее выданных кредитов. Регулярно выдавали кредиты в рублях около 100 кредитных организаций, в иностранной валюте - 11 кредитных организаций.